

Za opredelitev vsebine oziroma načina delovanja davčnih zavezancev »v čigavem imenu in za čigav račun« so nam v pomoč tudi določila Obligacijskega zakonika, ki določa, da običajno:

- komisionar (komisijska pogodba) nastopa v svojem imenu in za tuj račun;
- zastopnik – agent (pogodba o trgovskem zastopanju – agencijska pogodba) nastopa v tujem imenu in za tuj račun;
- posrednik (posredniška pogodba) nastopa v svojem imenu in za svoj račun, lahko tudi v svojem imenu in za tuj račun;
- špediter (špedicijska pogodba) nastopa v svojem imenu in za tuj račun ali v tujem imenu in za tuj račun.

A. Delovanje v svojem imenu in za svoj ali tuj račun

Z vidika izvajanja določil ZDDV-1 opravljeno prefakturiranje pri »vmesnem subjektu« nima davčnih posledic na področju DDV le takrat, ko gre za delovanje (posredovanje/zastopanje) davčnega zavezanca **v tujem imenu in za tuj račun**. Takšne aktivnosti izvajajo izključno zastopniki oz. agenti po agencijskih pogodbah oz. pogodbah o trgovskem zastopanju, kateri lahko v imenu in za račun naročnika tudi izstavljajo račune (v praksi pogosti pojavi pri zavarovalnih zastopnikih ali agentih).

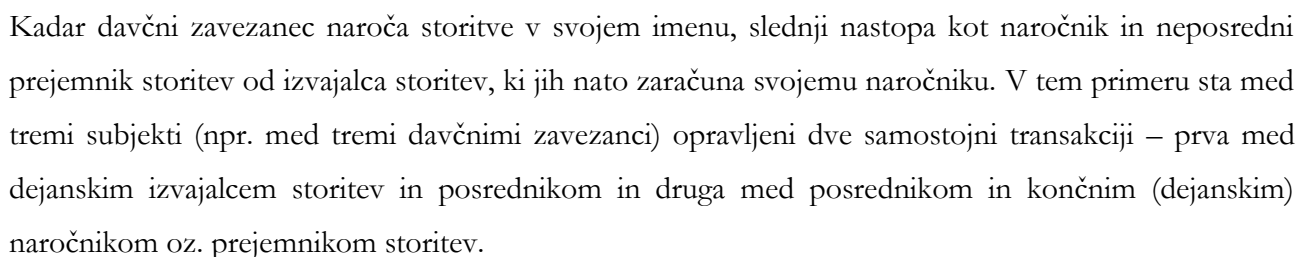
Kadar pa davčni zavezanec ne deluje (posluje) v tujem imenu in za tuj račun, je treba šteti, da deluje **v svojem imenu in za svoj račun** ali **v svojem imenu in za tuj račun**, pri čemer se skladno z določili 16. člena ZDDV-1 šteje, da je transakcijo prejel in dobavil (opravil) sam.

16. člen ZDDV-1

(opravljanje storitev v svojem imenu in za račun druge osebe)

Kadar davčni zavezanec pri opravljanju storitev deluje v svojem imenu in za račun druge osebe, se šteje, da prejme in dobavi te storitve sam.

16. člen ZDDV-1 je pomemben predvsem pri odgovoru na vprašanje, kako z vidika DDV obravnavati določena »prefakturiranja storitev«, kjer davčni zavezanec prejme naročilo za izvedbo določene storitve, katero pa odda v izvedbo drugemu izvajalcu storitve? V večini primerov se takšne storitve izvedejo v svojem imenu in za svoj račun ali v svojem imenu in za tuj račun. Vsebina 16. člena ZDDV-1 tako določa, da opravljanje storitev v svojem imenu in za račun druge osebe predstavlja samostojno transakcijo, za katero se šteje, da jo prejme in dobavi davčni zavezanec sam. Poenostavljeno povedano to pomeni, da se tovrstno »prerazdeljevanje oz. prefakturiranje storitev« šteje in obravnava kot vse ostale (»samostojno opravljene«) obdavčljive transakcije.


```
graph LR; SI1[SI-1<br/>(izvajalec<br/>transakcije)] -- "izda račun SI-2" --> SI2[SI-2<br/>(posrednik)]; SI2 -- "izda račun SI-3" --> SI3[SI-3<br/>(naročnik<br/>transakcije)];
```

The diagram illustrates the flow of invoices between three entities: SI-1 (performer), SI-2 (broker), and SI-3 (customer). SI-1 issues an invoice to SI-2, and SI-2 issues an invoice to SI-3.

- SI (tudi SI-1 oz. SI-2) – davčni zavezanec, identificiran za namene DDV in s sedežem v Sloveniji;
- AT – davčni zavezanec, identificiran za namene DDV in s sedežem v Avstriji.

Posrednik (agent) seveda lahko v praksi opravi storitev posredovanja za izvajalca transakcije ali za naročnika transakcije, gledano medsebojno poslovno relacijo med izvajalcem in prejemnikom transakcije.

SI-1 (izvajalec) opravi storitev izobraževanja SI-2, za opravljeno storitev SI-1 izstavi račun SI-2 z obračunanim DDV skladno z določili ZDDV-1.

SI-2 del vrednosti njemu opravljene storitve zaračuna (prefakturira) SI-3.

	Razmerje SI-1 – SI-2	Razmerje SI-2 – SI-3
kraj opravljanja transakcije za namene DDV	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji
davčna osnova za namene DDV	prvi in peti odstavek 36. člena ZDDV-1 – davčna osnova je vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel izvajalec (SI-1) od naročnika (SI-2)	prvi in peti odstavek 36. člena ZDDV-1 – davčna osnova je vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel izvajalec (SI-2) od naročnika (SI-3)
plačnik DDV	1. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-1	1. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-2
pravica do odbitka DDV	SI-2 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1	SI-3 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1
izdaja računa	račun, ki ga izda SI-1 se glasi na SI-2 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev	račun, ki ga izda SI-2 se glasi na SI-3 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev

PRIMER št. 2 – prefakturiranje storitev davčnega svetovanja

AT (izvajalec) opravi storitev davčnega svetovanja SI-1, za opravljeno storitev AT izstavi račun brez obračunanega »avstrijskega« DDV.

SI-1 del vrednosti njemu opravljene storitve zaračuna (prefakturira) SI-2.

	Razmerje AT – SI-1	Razmerje SI-1 – SI-2
kraj opravljanja transakcije za namene DDV	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji
davčna osnova za namene DDV	sedmi (in peti) odstavek 36. člena ZDDV-1 – pri dobavi blaga oz. storitev, ki jo opravi davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža (AT), je davčna osnova vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejemnik storitev (SI-1) moral	prvi (in peti) odstavek 36. člena ZDDV-1 – davčna osnova je vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel izvajalec (SI-1) od naročnika (SI-2)

	izvršiti dobavitelju	
plačnik DDV	3. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-1 (obrnjena davčna obveznost)	1. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-1
pravica do odbitka DDV	SI-1 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1	SI-2 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1
izdaja računa	račun, ki ga izda AT se glasi na SI-1 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev	račun, ki ga izda SI-1 se glasi na SI-2 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev

B. Delovanje v tujem imenu in za tuj račun

Za opredelitev delovanja v tujem imenu in za tuj račun je glede obligacijskih razmerij potrebno upoštevati določila Obligacijskega zakonika (OZ), saj v praksi mnogokrat prihaja do težav, ker davčni zavezanci ne znajo opredeliti delovanja v tujem imenu in za tuj račun.

POGODBA O TRGOVSKEM ZASTOPANJU (AGENCIJSKA POGODBA)

1. oddelek: SPLOŠNE DOLOČBE

Pojem

807. člen OZ

(1) S pogodbo o trgovskem zastopanju se zastopnik zaveže, da bo ves čas skrbel za to, da bodo tretje osebe sklepale pogodbe z njegovim naročiteljem, in da bo v tem smislu posredoval med njimi in naročiteljem, kot tudi, da bo po dobljenem pooblastilu v imenu in na račun naročitelja sklepal z njimi pogodbe, ta pa se zavezuje, da mu bo za vsako pogodbo dal določeno plačilo (provizijo).

(2) Zastopnik po prvem odstavku tega člena je fizična ali pravna oseba, ki samostojno in s pridobitnim namenom opravlja zastopanje kot registrirano dejavnost.

(3) Kot naročitelj lahko sklenu pogodbo o trgovskem zastopanju tudi sam trgovski zastopnik.

(4) Naročitelj ima lahko na istem območju za isto vrsto poslov več zastopnikov, če s pogodbo ni drugače določeno.

(5) Zastopnik ne sme brez naročiteljeve privolitve prevzeti obveznosti, da bo na istem območju in za isto vrsto poslov ali za isti krog strank delal za drugega naročitelja.

Kadar davčni zavezanec deluje v tujem imenu in za tuj račun (deluje v imenu in za račun svojega naročnika pri nabavi transakcij pri tretji osebi), se pravno razmerje v zvezi z opravljeno transakcijo vzpostavi neposredno med dobaviteljem in naročnikom transakcije. Davčni zavezanec v teh primerih deluje kot zastopnik/agent in ne nastopa niti kot prejemnik storitev niti kot izvajalec storitev. Vsa pravna – davčna razmerja se vzpostavijo med izvajalcem storitev in naročnikom transakcije, račun izvajalca transakcije se glasi direktno na naročnika (in ne na agenta – zastopnika). V odvisnosti od

vsebine sklenjene agencijske pogodbe in pooblastil, ki jih ima agent, lahko le-ta tudi prejme nakazilo od naročnika storitve za opravljene transakcije s strani izvajalca.

V teh primerih davčni zavezanec – agent zneske, ki jih (v kolikor jih) prejme v imenu in za račun izvajalca skladno z določilom c) točke šestega odstavka 36. člena ZDDV-1, ne vključi v davčno osnovo za namene DDV, če so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

- znesek, ki ga prejme od svojega naročnika predstavlja povračilo za izdatke, ki jih je **plačal v imenu in za račun naročnika** (pomeni, da ni deloval v svojem imenu in za svoj račun, temveč v imenu naročnika, po njegovem pooblastilu ...);
- znesek vodi v svojem knjigovodstvu kot prehodne postavke;
- zagotovi dokazila o dejanskem znesku teh izdatkov.

36. člen ZDDV-1

(dobave blaga ali storitev)

(1) Pri dobavah blaga ali storitev davčna osnova vključuje vse, kar predstavlja plačilo (v denarju, v stvarih ali v storitvah), ki ga je prejel ali ga bo prejel dobavitelj ali izvajalec od kupca, naročnika ali tretje osebe za te dobave, vključno s subvencijami, ki so neposredno povezane s ceno takih dobav, če ni s tem zakonom drugače določeno.

[...]

(6) V davčno osnovo se ne vtevajo:

a) cenovni popusti za predčasno plačilo;

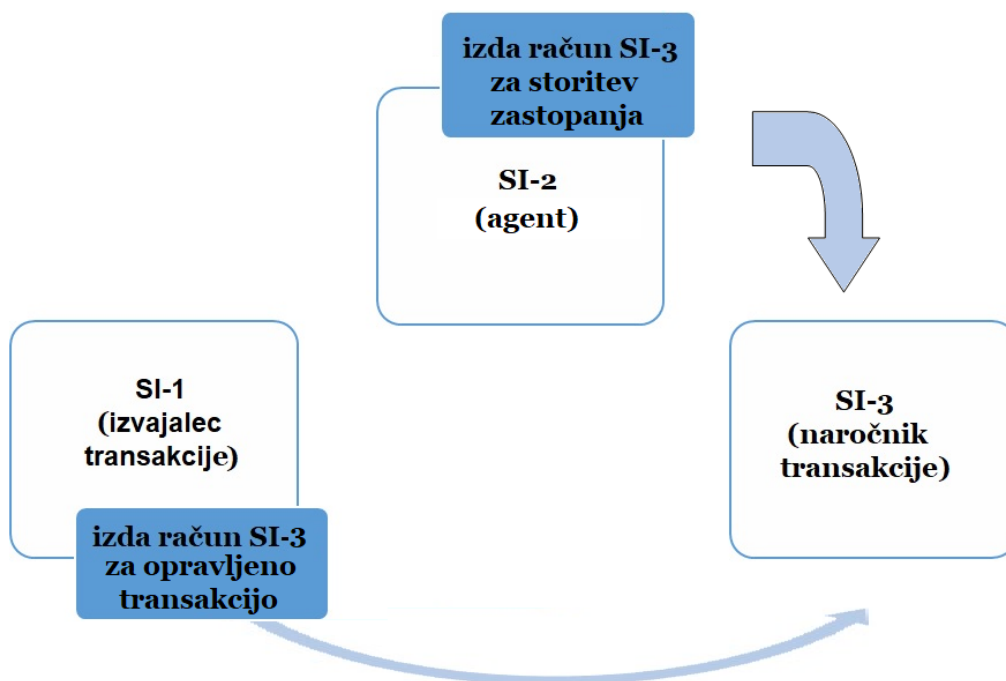
b) cenovni popusti in rabati, odobreni naročniku in obračunani v trenutku dobave;

c) zneski, ki jih davčni zavezanec prejme od svojega naročnika kot povračilo za izdatke, ki jih je plačal v imenu in za račun naročnika in jih vodi v svojem knjigovodstvu kot prehodne postavke. Davčni zavezanec mora zagotoviti dokazila o dejanskem znesku teh izdatkov in ne sme odbiti morebiti zaračunanega DDV od teh transakcij.

[...]

Davčni zavezanci – agenti/zastopniki za svoje opravljeno delo delovanja v imenu in za račun naročnika le-temu zaračunajo provizijo skladno z določili pogodbe, ki predstavlja transakcijo za namene DDV.

Shematski prikaz delovanja v tujem imenu in za tuj račun lahko prikažemo z naslednjo sliko:

SI-1 je lastnik poslovnega prostora. Za namene urejanja skupnih stroškov v zvezi s prostori so lastniki posameznih delov objekta (stanovanj, poslovnih prostorov) sklenili pogodbo z upravnikom objekta. Upravnik objekta glede obratovanja in vzdrževanja objekta deluje v imenu in za račun lastnikov nepremičnin. Tako upravnik prejema račune (z obračunanim DDV) od dobaviteljev za vodo, elektriko, ogrevanje itd., ki se nanašajo na skupne prostore in ki se glasijo na celoten objekt s posamezno navedenimi lastniki, upravitelj pa te stroške prerazdeli tem lastnikom, med drugim tudi SI-1.

Št.: 02/18
Datum: 03.09.2018

	ZDDV-1 – plačnik DDV je dobavitelj	ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-1
pravica do odbitka DDV	SI-1 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1	SI-1 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1
izdaja računa	račun, ki ga izda dobavitelj se glasi na SI-1 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljene transakcije.	račun, ki ga izda upravnik za storitev upravljanja se glasi na SI-1 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev

Kot smo že predhodno zapisali, se v primerih delovanja v tujem imenu in za tuj račun (v imenu in za račun naročnika) pravno razmerje v zvezi z dobavo blaga oz. opravljenimi storitvami vzpostavi neposredno med dobaviteljem oz. izvajalcem transakcije in naročnikom transakcij (v predhodnem primeru SI-1). Upravnik stavbe v teh primerih deluje kot zastopnik/agent in ne nastopa ne kot prejemnik storitev in ne kot izvajalec storitev. Vsa pravna – davčna razmerja se vzpostavijo med dobavitelji transakcij in naročnikom storitev (SI-1), račun dobavitelja transakcije se zato glasi direktno na naročnika SI-1 (in ne na agenta – zastopnika).

Stroški, ki jih upravnik stavbe le prerazdeli najemnikom oziroma lastnikom nepremičnine, niso predmet DDV, kar pomeni, da v tem primeru upravnik le prerazdeli stroške, ne opravi pa nobene obdavčljive transakcije za namene DDV, zato se za tako prerazdelitev ne izdajajo računi. Od prejetih računov dobaviteljev za opravljene transakcije za tuj račun upravitelj nima pravice do odbitka DDV, temveč imajo to pravico naročniki transakcij, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno z določilom 63. člena ZDDV-1.

NADGRADNJA PRIMERA št. 3: SI-1 (lastnik nepremičnine) oddaja nepremičnino v najem SI-2. SI-1 prefakturira stroške (obratovanja) ter storitev upravljanja SI-2 (najemniku nepremičnine).

SI-1 deluje v svojem imenu za svoj oz. tuj račun in se skladno z določili 16. člena ZDDV-1 šteje, da je transakcijo prejel in dobavil (opravil) sam. Kako se takšno prefakturiranje obratovalnih stroškov obravnava z vidika DDV, smo že obrazložili v [E-Super časniku, št. 07/16 z dne 23.12.2016, naslov časnika – DDV VIDIK OBDAVČITVE OBRATOVALNIH STROŠKOV V POVEZAVI Z ODDAJANJEM NEPREMIČNIN V NAJEM.](#)

PRIMER št. 4 – storitev prevoza

SI-1 (agent) je v imenu in za račun naročnika SI-2 posredoval pri prevozu blaga. Prevoz blaga opravi SI-3.

	Razmerje SI-3 – SI-2 (opravljena storitev prevoza)	Razmerje SI-1 (agent) – SI-2 (opravljena storitev zastopanja)
kraj opravljanja transakcije za namene DDV	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji	prvi odstavek 25. člena ZDDV-1 - kraj je v Sloveniji
davčna osnova za namene DDV	prvi (in peti) odstavek 36. člena ZDDV-1 – davčna osnova je vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel izvajalec (SI-3) od naročnika (SI-2)	prvi in peti odstavek 36. člena ZDDV-1 – davčna osnova je vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel izvajalec (SI-1) od naročnika (SI-2)
plačnik DDV	1. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-3	1. točka prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 – plačnik DDV je SI-1
pravica do odbitka DDV	SI-2 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1	SI-2 ima pravico do odbitka DDV, v kolikor so izpolnjeni pogoji skladno s 63. členom ZDDV-1
izdaja računa	račun, ki ga izda SI-3 se glasi na SI-2 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev	račun, ki ga izda SI-1 se glasi na SI-2 in ga slednji šteje kot vhodni račun za njemu opravljeno storitev

V praksi se prav tako pojavljajo primeri, kadar davčni zavezanci plačujejo (sodne) takse in druge dajatve (npr. nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, okoljske dajatve, itd.) v imenu in za račun svojega naročnika. V teh primerih se ob izpolnjevanju pogojev takšna plačila izključijo iz davčne osnove skladno z določilom c) točke šestega odstavka 36. člena ZDDV-1, za opravljena plačila v imenu in za račun naročnika pa se le-tem izstavljajo zahtevki za povračilo teh izdatkov (in ne računi). Povračilo stroškov, ki jih je plačal zastopnik/agent v imenu in za račun naročnika, se namreč lahko zahteva z ločenim zahtevkom za povračilo stroškov ali pa se povračilo stroškov kot ločena postavka vključi na računu za opravljeno storitev zastopanja. V kolikor niso izpolnjeni pogoji, ne moremo govoriti o delovanju v tujem imenu in za tuj račun.

Dodatno: V primerih, kadar davčni zavezanec deluje v imenu in za račun svojega naročnika, je priporočeno, da se izvajalcu transakcije sporoči, da dejanski prejemnik transakcije ni zastopnik/agent,

temveč nekdo drug, ki ga zastopnik zastopa. Le tako se lahko z vidika DDV pravilno opredeli kraj opravljanja transakcije, davčna osnova za namene DDV, določi plačnik DDV, opredeli obseg pravice do odbitka DDV, itd.

Veljavna zakonodaja (ustrezni zakonski in podzakonski predpisi) ter ostali predpisi v času izdaje časnika:

- [Zakon o davku na dodano vrednost - ZDDV-1](#), Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11-ZDDV-1D, 78/11-ZDDV-1E, 38/12-ZDDV-1F, 83/12-ZDDV-1G, 46/13-ZIPRS1314-A, 86/14-ZDDV-1H in 90/15-ZDDV-1I.
- [Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost - PZDDV](#), Uradni list RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08, 123/08, 105/09, 27/10, 104/10, 110/10, 82/11, 106/11, 108/11, 102/12, 54/13, 85/14, 95/14, 39/16, 45/16, 86/16 in 50/17.
- [Obligacijski zakonik - OZ](#), Uradni list RS, št. 97/07-UPB1 in 20/18-OROZ631.